

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון מס' 285

בס"ד, יום ג' פרשת וירא, ט"ז חשוון תשפ"א

נושא הגיליון

'מחיקת השם ממסך מחשב'

איסור מחיקת השם

תכנית: הסוגיא ההלכתית בנושא מחיקת השם ממסך מחשב ארוכה ורחבה ונכתבו עליו בקצבים שונים עשרות מאמרים נפלאים, ולכן בכדי שנוכל להעמיד דבר דבור על אופניו, בעז"ה נחלק את הנושא שלפנינו ל-3 גיליונות. הגיליון הנוכחי 285 בנושא האם יש איסור במחיקת השם ממסך מחשב.

הגיליון שאחריו 286, איזה פתרון אפשר להציע למחוק את השם ממסך מחשב ללא חשש, האם מותר למחוק כאשר אינו דרך השחתה, האם מועיל תנאי בכתיבה שלא יחול קדושה בכתב, האם חלה קדושה בשם ד' שנכתב שלא כדרך כתיבה, האם מותר למחוק שם ד' ממסך מחשב בדרך גרמא.

הגיליון שאחריו מספר 287, יעסוק בעצות טכניות למחיקת השם ממסך מחשב ללא חשש, האם מועיל לשנות את גופן האותיות שבו מופיעות א' ו' ו' ב' בצורה קטועה, ומה ההבדל בין התוכנות, האם מועיל לעשות שומר מסך ומחיקה אוטומטית, האם במסך כבוי הכיתוב נעלם או שעדיין הכיתוב קיים בחושך. צריך גם לדעת, מה הדין במחיקת מאגר תורני מזיכרון ממוחשב (דיסק קשיח, אונקי, דיסק, נגן, וכדומה), וכעין מה שדנו הפוסקים האם מותר למחוק סרט הקלטה של שם ד'. והאם מותר להניח מחשב עם מאגר תורני על גבי ספרי הלימוד תוך כדי כתיבה, והאם מותר להכניסו לבית הכסא?

רישום דיגיטלי: בגיליון הנוכחי נבוא לברר שאלה יסודיות לגבי כל כתיבה דיגיטלית, האם יש איסור במחיקת שם השם ממסך מחשב, משום איסור 'לא תעשון כן' האם נחשב כתיבה דאורייתא לגבי איסור מחיקת השם, או שאסור רק מדרבנן, או דלמא אין במחיקה שום איסור ומותר לכתחילה, מכמה טעמים שיובאו להלן, והאם יש הבדל בין סוגי המסכים (ראה הרחבה

דבר העורך

'כתב אלקטרוני'

דף ועט: מברירת העולם במשך אלפי שנים, צורת הכתיבה היתה רק באמצעות דברים פיזיים, בהתחלה 'קולמוס וקלף', ובהמשך באמצעות 'דף ועט'. עם המצאת מסך המחשב התחדש מושג של 'כתב אלקטרוני', שהוא בעצם כתיבה ללא שינוי פיזי בהרכב החומרים, כי אם 'שינוי החומר לברייטו'. קיים הבדל פרקטי בין סוגי המסכים השונים, ויתכן שההבדל גורם חילוק דין ביניהם, לגבי הלכות 'כתב בשבת' 'כתב בחול המועד' ו'מחיקת שם ד' ממסך אלקטרוני'.

נקודות אור: רוב מוחלט של המסכים, הם בעצם 'נקודות אור זעירות' המופעלות בטכנולוגיה מופלאה בצבעים משתנים, עם רווח מזערי בין הפיקסלים, עד שנראה לעין כאילו הנקודות רצופות, ומתחברות כאחת לתמונה המוצגת על המסך. משל והמחשה לכך: רצף נורות בצורה מסוימת שיצורת כיתוב.

שפופרת קרן קתודית: קיימות שתי אפשרויות לייצור 'נקודות אור זעירות'. בשיטה הישנה (כפי שהיה במסכי מחשב הישנים, מסך ענק ומסורבל, ולכן יצאו מכלל שימוש), הנקודות מוארות על ידי 'שפופרת קרן קתודית', השפופרת מתרחבת בצד הפונה למסך, ומתקטנת בצד האחורי, בקצה הצד האחורי מוצב כמין 'אקדח אלקטרוני' אשר 'יורה' זרמים חשמליים לעבר המסך, האלקטרונים פוגעים בציפוי המסך העשוי חומר זרחני, ומאיר בצבעים שונים, כמו לוח מתכת טעון זרם חשמלי.

גביש נוזלי: השיטה העדכנית לייצור 'נקודות אור זעירות' (מצוי היום ברוב מסכי המחשבים, מסך דק וקומפקטי), בצד האחורי מותקנת תאורה (נורת פלורוסנט, ובחדשים נורת לד) אחידה המייצרת רקע בצבע לבן, בצד הקדמי מסודרת מערכת 'גבישים נוזליים', חומר ממשי שתוכנתו מושפעת מזרימה חשמלית, ככל שמתחזק זרם החשמל שפוגע בגביש, הגביש מסתובב לזווית שמסתירה את האור הלבן שמאחוריו, ומתקבל צבע שחור, זרימה חלשה גורמת לגביש הנוזלי להסתיר במעט את האור הלבן, ומתקבל צבע אפור. על זה הדרך החומר משתנה לשאר צבעים.

דיו אלקטרוני: קיימת טכנולוגיה אחרת לייצור כיתוב ללא 'נקודות אור זעירות', כי אם באמצעות 'דיו אלקטרוני', המסך בנוי מכדוריות המכילות שמן שחור נוזלי ולבן מוצק, זרמי החשמל מזיזים באיטיות את מיקום הצבע בתוך הכדוריות, ולכן המסך מציג רק צבעים שחור לבן ואפור, ולא צבעוני. הייחודיות בספר אלקטרוני, שהמכשיר 'מדפיס את הדף' ממש כמו ספר, ולא מרצד כמו מסך רגיל, המכשיר אינו מבזבז אנרגיה בין הדפסה אחת לשניה, בשונה ממסך רגיל שמציג כל רגע מחדש את הנתונים. גם כאשר המכשיר מנותק מזרם החשמל, הכתב האחרון נשאר למשך זמן רב. מכשירים כאלו מחברת 'נוק', שווקו בעבר תחת המותג 'נוק-נק' שהכיל מאגר תורני בלבד.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

לעילוי נשמת

מו"ר הגאון הגדול רבי נתן יהודה לייב ב"ר
אלימלך מינצברג זצוק"ל בעל 'הבן מלך'
נלב"ע ט"ז חשוון תשע"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

כתיבת השם, שאם עושה רווח עם קו בין האותיות של השם, כיון שהקו מחברם נחשבים למילה אחת וחלה עליהם קדושה].

איסור נוסף: לדעת **המנחת חינוך** (מצוה תלז) בנוסף ללאו של לא תעשון פן, עובר גם על איסור עשה דכתיב (דברים פרק ו פסוק יג) אֵת ד' אֱלֹהֶיךָ תִירָא, והמוחק לא גרע ממוציא שם שמים לבטלה, ועובר על עשה זה.

2. אסור מדרבנן

נחשב כתב: נחלקו פוסקי זמנינו האם יש תורת כתיבה במסך אלקטרוני. לדעת **הגרי"ש אלישיב זצ"ל** (עדות גדולי תלמידיו, ישא יוסף חלק א סימן עח וחלק ג סימן פב, שיעורי הגרי"ש ברכות עמוד תרט) כתב דיגיטלי על גבי מסך נחשב כתב, לגבי הלכות שבת ומאכן שורש האיסור לעבור תחת מצלמות אבטחה בשבת כאשר 'ניחא ליה', וכן נחשב כתב לגבי איסור מחיקת השם, והאיסור במחיקת השם בכתב אלקטרוני, הוא למרות שהכיתוב רק זוהר, כמו נורות דולקות בצורת אותיות, ואינו כדיו שנכתב על גבי משהו, כיון שקוראים אותו בתור כתב. ובספר **קדושת השבת** (עמוד תט) הביא הוראת הגרי"ש שאמנם אינו איסור דאורייתא במחיקה, אך מכל מקום אסור.

ולדעת **הגר"ר חיים קנייבסקי שליט"א** (ישא יוסף או"ח חלק ג עמוד קכא) יש לעורר את העוסקים בדבר, לתקן הדבר באופן שלא יכשלו המשתמשים באיסור דמחיקת השם.

ולדעת **הגר"ר שאול ברייש שליט"א** (שאלת שאול יו"ד חלק א סימן נט) ממכתב שכתב למחנותו הגר"ש וואזנר שיש לאסור מחיקת השם ממסך מחשב. והוכיח כשיטתו ממוות דעת של המומחה הגדול מראשי הכולל בציריך, **הר"ר נפתלי גוט שליט"א** בקי בחכמת הטכניקה של פעולת המחשבים בצירוף עוד מומחים, ויחד הגיעו למסקנא שכתב על גבי מסך נחשב כתב שיש בו ממש, כיון שמשווח במסך חומר שקולט את ההקרנות, וכתב שעל המסך הוא ממש שכתב על ידי הדלקת נורות קבועות בקיר והאותיות מאירות באמצעות אותן נורות, והאריך ספר בסברות נוספות לאסור.

3. יש להסתפק

כתב מתחדש: לדעת **הגר"ר ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני נושאים שונים עמוד רסה), יש להסתפק בהאי דינא, שכן למרות שכתביה במחשב לא נחשבת כתיבה, אינה סיבה להתיר את המחיקה, כיון שמחיקה אינה קשורה לכתיבה.

מאידך, יתכן להתיר שאין איסור מחיקת השם ממסך מחשב, כי אין לכתב קיום בלי החשמל, שהוא פעולה חיצונית ומצד עצמו אין כאן שום רושם של כתיבה, ולחיצה על המקלדת הגורמת מחיקה אינה פעולה של מחיקה, אלא הפסקת הדבר המקיים של האותיות, ואולי באופן כזה אין איסור מחיקת שם ד', ומסיים שלמעשה צ"ע. והעיד **הגר"ר רייך שליט"א** (מחבר ספר קדש לה), והגר"ר **אברהם יעקב גולדמינץ שליט"א** (עקבי פרשת השבוע ב עמוד 261) ששמעו מהגר"ר **ניסים קרליץ זצ"ל** שאין היתר למחוק את השם ממסך מחשב. והעיד **הגר"ר אליעזר בונדהיים שליט"א** ששמע מהגר"ר **ניסים קרליץ זצ"ל** שביאר לו את כל העניין וכן"ל, והצד לאסור, שהרי מקור האיסור משום לא תעשון כן לד' אלקיכם, הפוך מעבודה זרה, ואילו היה כתוב במחשב דברי עבודה זרה היה צריך למחוק, אם כן שם השם אסור למחוק, וציון למה שכתוב בחוט שני. באתה הדימונת העלה צד לומר, שתלוי באיזה צורה מבצע את המחיקה, שאם מעביר עמוד אחד דרך כתיבה ואינו דרך ביזיון, ואם עושה פעולת מחיקה הרי זה יותר דרך ביזיון.

ב'דבר העורר'. ובאמת השאלה קיימת גם לגבי מחיקת דברי תורה, אלא שמחיקת השם חמורה יותר, שיש בה איסור לאו דאורייתא ויש אומרים גם עשה. ואילו איסור מחיקת דברי תורה אינו לאו דאורייתא.

על כל צעד ושעל: השאלה התעוררה במשנה תוקף לפני עשרות שנים, כאשר במכון 'משמרת סת' התחילו להגיה את ספרי התורה ותפילין ומזוזות באמצעות תוכנת הגהה ממוחשבת, כאשר צילום של ספר התורה כצורתו עולה על המסך, והמחשב מסמן את המקומות שצריך לתקן. הרבה פעמים כאשר מצלמים מעמד בבית הכנסת, מופיע בתמונה עמוד החזן עליו מתנוסס שם הו"ה [חשוב לזכור לכסות את שם הו"ה, לפני תחילת המעמד].

אותה שאלה קיימת גם אצל מוציאים לאור של ספרים תורניים, בעת עריכת ספרים כגון חומשים וסידורים וכדומה. השאלה מצויה אצל משתמשי מאגרים תורניים, נוק-נק, נגנים ופלאפונים שיש בהם תפילת הדרך עם שם ד' וכדומה, מסכי ענק באירועים תורניים (כגון סיום הש"ס), תפילות רבים (כגון סליחות בכותל המערבי), מסך שיש בו 'ברכת אשר יצר' ועוד. גם בכתיבה רגילה במחשב בקובץ טקסט, אם התכוין לכתוב 'יהודה', ובטעות נשמט האות ד', ונמצא שכעת מופיע על המסך שם הו"ה.

כאשר מופיע על המסך שם ד', כל פעולה שתגרום למחיקת השם, מחיקה באמצעות מקשים, כאשר מעמיד את העכבר על השם, בכיבו המחשב, וגם כאשר מזיז את הכיתוב ממקום למקום במסך או גולל ומעביר שורה, למרות שנראה לעין כאילו הוא רק מזיז ולא מוחק, אבל באמת הוא עושה מחיקה של הכתב שהיה במקום הראשון וכותב מחדש במקום השני. וכן כאשר מוסיף אותיות כגון שמוסיף ד' לשם הו"ה בעצם מחק את הכיתוב הראשון.

1. לא תעשון פן

מקור איסור מחיקה: כתוב בתורה (דברים פרק יב פסוקים ג-ד) לגבי עבודה זרה, וְאֶבְדְּתֶם אֶת שְׁמֶם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא: לא תעשון פן לד' אֱלֹהֵיכֶם. ודרשו חז"ל (ילקוט שמעוני דברים פרשת ראה רמז תלעת) רבי ישמעאל אומר, מניין למחוק אות אחת מן השם, שהוא בלא תעשה, שנאמר וְאֶבְדְּתֶם אֶת שְׁמֶם, לא תעשון פן לד' אֱלֹהֵיכֶם.

דרשה זו מופיעה פעמיים בש"ס. מבואר בגמ' (מכות דף כב), בסוגיית 'יש חורש תלם אחד וחיבי עליו משום שמונה לאוין', וליחשוב נמי המוחק את השם בהליכתו, ומביאה הגמ' מקור איסור מחיקת השם מהפסוק וְאֶבְדְּתֶם אֶת שְׁמֶם וגו' לא תעשון פן לד' אֱלֹהֵיכֶם. עוד מבואר בגמ' (שבת דף קכ): הרי שהיה שם כתוב לו על בשרו אסור לרחוץ או לסוך או לעמוד במקום הטינופת, משום וְאֶבְדְּתֶם אֶת שְׁמֶם וגו' לא תעשון פן לד' אֱלֹהֵיכֶם.

שבעה שמות: מבואר בגמ' (שבועות לה). ונפסק ברמב"ם (הלכות יסודי התורה פרק ו הל' ב), ובשו"ע (יורה דעה סימן רעו סעיף ט), אסור למחוק אפילו אות אחת משבעה שמות שאינם נמחקים, וכל המוחק אפילו אות אחת משבעה אלו לוקה. ואילו הם שבע שמות הקודש, הו"ה, אדנ"י, קל, אלוה, אלקים, שקי, שבעות. ויש גורסין גם אק"ק אשר אק"ק. [השמות נכתבו בשינוי סדר האותיות או עם ק', ולא בשם מלא בהפסק קו, כדי לחוש לדעת האבני נזר (יו"ד סימן שסה) לגבי

דיו אלקטרוני: וראה מה שהאריך בקובץ **ישורון** (חלק א עמוד שפג, חלק לא עמוד שעו, חלק לב עמוד רל) שעיקר הסברה של ר' שלמה זלמן שכתב מחשב אינו כתב כיון שעומד על ידי חשמל, אינה שייכת לגבי 'דיו אלקטרוני' (ראה 'דבר העורך'). שהכתב עומד גם ללא החשמל, והחשמל רק משנה את האותיות, ואחרי השינוי האותיות עומדות מעצמן, [ויתכן שגם עוד סברות שנאמרו בדעת המתירים, לא שייכת ב'דיו אלקטרוני'].

עומד להמחק: לדעת הג"ר שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א (שו"ת שבט הקהתי חלק ב סימן קנג) התיר למחוק ע"פ מה שכתב **בחזקת יאיר** (סוף סימן טז) דטבעת של פריקים שעל כל סרק ממנו כתוב אחד מאותיות השם ונעשה לפרוק ולסדר מותר לפרוק, ואין בזה משום מוחק כיון דלפירוק קיימא. הכי נמי כתב שעל המסך לא הוי כמוחק השם כיון דעשוי להמחק תיכף, ואע"ג דאפילו כתב השם ע"מ למחוק אסור למחוק, התם משום דהוי כתב גמור לזמן, משא"כ כאן דעשוי להמחק תיכף.

ליישב המנהג: לדעת הג"ר משה שטרנבוך שליט"א (שו"ת תשובות והנהגות חלק ג סימן שכו) יש ליישב את המנהג, לא לחשוש למחיקת השם בחומשים וסידורים הנעשים בקמפיוטר, כיון שלענין בזיון הולכים אחרי מראית בני אדם, ונחשב שאין בו ממש למרות שלחכמי הטכנולוגיה ידוע שיש בו ממש, ומטעם נוסף שהכתב לא עומד בעצמו אלא על ידי החשמל, וכשמפסיקים את החשמל הוא כבה מיד, ויתכן שהתורה אסרה רק בקודש שעומד מצד עצמו. וכן מטעם שנחשב כותב על מנת למחוק מיד, ובצירוף מה שאינו כתב גמור ויצירת האותיות היא קלושה, ומעשיו מוכיחים שעומד למחיקה, אינו השחתה כשמסלקו. ועוד שהאיסור למחוק שם שנכתב שלא בקדושה הוא מכיון שמקום השם קדוש, אך כשאין מקום לקדש אין בו איסור כלל, ואינו נחשב מחיקה.

שגיאות מי יבין:

בגיליון הקודם יחד עם התמונות של הממתקים הכשרים למהדרין, השתרבבה בטעות תמונה של ממתק שאינו כשר למהדרין, ועל כך התנצלתינו.

יחמיר לכתחילה: ולדעת הג"ר שמואל הלוי ואזנר זצ"ל (שו"ת שבט הלוי חלק ז תשובה ד) ענין זה תלוי במחלוקת הפוסקים, ויש להחמיר בזה לכתחילה, ומכל מקום מועיל תנאי שלא יחול קדושת השם. ובספר **קדש לה'** (עמוד רכד) ציטט הוראת הג"ר שמואל הלוי וואזנר זצ"ל שהיקל למחוק מצד הסברה שכתב אלקטרוני אינו כתב, וכן מורה תלמיד השבט הלוי הג"ר משה שאול קליין שליט"א שמוטר למחוק שם ד' ממסך מחשב.

הבדל בשמות: ולדעת הג"ר עזריאל אויערבאך שליט"א שם הוי"ה אסור למחוק ממחשב, שיש לדמותו למה שכתב הג"ר משה פיינשטיין זצ"ל (שו"ת אגרות משה יו"ד א קעג) שאסור למחוק שם הוי"ה מסרט הקלטה, אבל שאר השמות מותר למחוק.

4. מותר

לא נחשב כתב: יש הרגש מסוים שכתב אלקטרוני לא נחשב כתב לגבי כל דיני התורה, כידוע הרגש לא מספיק, כי צריך להגדיר את הדבר מבחינה הלכתית, ומצינו בדברי הפוסקים כמה נוסחאות לבאר טעם ההיתר מדוע כתב של מחשב לא נחשב כתב.

רישום דיגיטלי: לדעת הג"ר שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל (מאורי אש השלם חלק ב עמוד תשמ בהערה, וכן מובא בספר מאור השבת חלק ד עמוד רח, עדות הג"ר יהושע ישעיה גויבירט זצ"ל) מותר לכתחילה למחוק את הכתב שעל גבי המחשב ואינו נחשב מחיקת השם כאשר אדם מכבה צג של מחשב, וכן לגבי שבת אינו נחשב כתב, כיון שהוא זקוק להתחדשות מתמדת של הכתב בכל רגע נתון, ואין כאן ענין ממשי, ממילא אין דינו ככתב. אמנם בהזדמנות אחרת התבטא, שאמנם אין איסור מחיקת השם במחשב, אך אם אפשר כדאי להמנע מזה כי הדבר מכוער.

וכן הביא הג"ר יצחק מרדכי הכהן רובין שליט"א (קובץ צהר ז עמוד קלט) בשם הגרש"ז להתיר מטעם שהוא רק רישום דיגיטלי ואין לו תורת כתב כלל. כי המסך עשוי מהרבה אורות שמחולקים זה מזה ואין כאן כתיבה אחת. ויתכן שסברא זו לא שייכת בדיו אלקטרוני, שאינו זקוק להתחדשות מתמדת.

סיכום הגיליון:

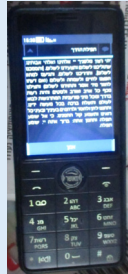
דינים העולים

- שבעה שמות:** אסור למחוק אפילו אות אחת משבעה שמות שאינם נמחקים, וכל המוחק אפילו אות אחת משבעה אלו לוקה. ואלו הם שבע שמות הקודש, הוי"ה, אדנ"י, קל, אלוה, אלוקים, שקי, צבקות. ויש גורסין גם אק"י אשור אק"י.
- לאו ועשה:** המוחק עובר על לאו דלא תעשון כן לה' אלקיכם, ועשה דאת ה' אלוהיך תירא. האיסור גם אם נכתב שלא בדרך כתיבה.
- מסך מחשב:** מצוי מאוד בזמננו שם ד' שמופיע על גבי מסך מחשב, ונחלקו הפוסקים האם יש איסור במחיקת כתיבה דיגיטלית, ונאמרו השיטות הבאות - אסור מדרבנן, צריך עיון למעשה, מותר, וטוב להימנע אם אפשר. טעמי השיטות מבוארים בתוך הגיליון.
- הגדון של מחיקת השם שייך גם בכיבוי המחשב, כשמעביר את העכבר על השם, כאשר מזיז את הכיתוב ממקום למקום.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על 100 שקל במזומן

שאלה: איזה פתרון אפשר להציע, למחיקת השם ממסך אלקטרוני ללא חשש?

האם מותר למחוק כאשר אינו דרך השחתה, האם מועיל נגאי בכתיבה שלא יחול קדושה בכתב, האם מועיל כתיבה שלא כדרך שלא יחול קדושה, האם מותר למחוק שם ד' ממסך מחשב בדרך גרמא? נחלקו **הראשונים** האם אסור למחוק שלא בדרך השחתה. עוד נחלקו מה הדין בנכתב שלא בקדושה, ומסקנת **הביאור הלכה** (סימן לב ד"ה כמחוק) בשם **הפמ"ג** לאסור.

מקורות לעיון: **נודע ביהודה** (תניינא או"ח סימן יז), **אבני נזר** (י"ד סימן שע), **בית אפרים** (י"ד סימן סא), **שבט הלוי** (חלק ז סימן ד).

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה נכונה על השאלה נכנס להגרלה: ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות המובחרות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולוח 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בפקס מספר 1532-6507823
4. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 284 על סך 100 ש"ח האברך החשוב הרב משה זילבר שליט"א כולל ישיבת מיר ירושלים

מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת הג"ר שלמה זלמן בן הג"ר עקיבא יוסף זצ"ל נלב"ע ט"ו אב תשע"ב ת.נ.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

פרויקט השו"ת

קיים הבדל טכני, בין תוכנות שהקלידו את הספרים והתוכנה מציגה את הטקסט של הספר (פרויקט השו"ת, תורת אמת, די בי אס, וכדומה), לתוכנות שסרקו את הספרים והתוכנה מציגה תמונה של הספר המקורי (אוצר החכמה, היברו בוקס, אוצרות השו"ת, אוצר הפוסקים, וכדומה).

בתוכנה שמציגה את תמונת הספר אין אפשרות לשנות את התצוגה של שמות הקודש, אבל בתוכנה שמציגה את הטקסט ניתן לשנות את ההגדרות של הגופן, שאותיות מסוימות יופיעו באופן מקוטע.

פתרון חלקי קיים בתוכנת פרויקט השו"ת, להחליף את תצוגת שם הו"ה בכינויים כמו יקוני, ועוד. אמנם עצה זו שייכת רק שם הו"ה, אבל בשמות אחרים אין אפשרות לתצוגה שונה.

הסיבה לכך, כיון שהשמות משמשים גם למשמעויות נוספות, כמו המילה קל שמשמשת גם כמילת קישור א"ל מקום אחד (בראשית א ט), כך המילה אלוקים יש גם אלהים חול נְשִׂיא אֱלֹהִים אֲתָה פְתוּכָנוּ (בראשית כג ו), והתוכנה לא יודעת להבדיל בין קודש לחול.

עדכוני הלכה

מידע חשוב

דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר, השאלה היסודית בגיליון זה, האם כתב מחשב שמופיע על המסך נחשב כתיבה לגבי מחיקת ד', נוגע לעוד סוגיות, 'כתיבה לצורך חולה בשבת', 'כתיבה בחול המועד', ועוד. והאריך בנושא הג"ר שמואל יוסף שטיצברג שליט"א בקונטרס 'הקלטה בשבת'.

הרבה מצדדי הסוגיא בגדי מלאכת כותב, הופיעו בגיליונות 'עומק הפשט' בנושאים הבאים: 'מצלמות אנטנה בשבת' (גיליונות 189-68-67), 'חסיף ציטוס שמתגלה הכתב' (גיליון 238), ניתן להשיג את הגיליונות הנ"ל, וכן את המקורות בנושא הגיליון הנוכחי, בשליחת בקשה למייל של מערכת 'הילכתא'.

נושא הגיליון הבא:

'מחיקת השם ממסך אלקטרוני ללא חשש'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, לרפו"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס

ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בידור הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823